

Noora Hemminki

Kannattaa liittyä kerhoon tähän

Muinaistutkijassa 4/2020 julkaistiin tutkimus, joka nosti esille suomalaisten arkeologien kokemuksia epätasa-arvosta työn tai opiskelujen yhteydessä. Aihetta käsiteltiin myös Arkeologipäivillä 2020 ja huomattiin, että tarvetta laajemmalle keskustelulle on. Nyt Suomen arkeologinen seura on aloittanut hankkeen, jossa kootaan työryhmä laatimaan arkeologeille suunnattua yhdenvertaisuusohjeistusta.

Yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon liittyvien suunnitelmien laatiminen kuuluu lain puitteissa kaikille työnantajille, joilla on yli 30 työntekijää. Se on osa työturvallisuutta. Tasa-arvolla viitataan usein tässä yhteydessä ensisijaisesti sukupuoleen (kaikissa muodoissaan) kun yhdenvertaisuus on laajempi käsite, sillä se kattaa kaikenlaiset henkilöön liittyvät ominaisuudet. Työnantajien lisäksi myös tieteellisillä seuroilla on yhdenvertaisuuteen liittyviä ohjeistuksia, arkeologiaan liittyen tällaiset ovat julkaisseet esimerkiksi SHA ja EAA. Sarks'in ohjeistus Suomelle on siis osa laajempaa yhdenvertaisuuden puolesta tapahtuvaa toimintaa.

Arkeologin ammattia, sen paremmin kuin useaa muutakaan, ei ole mahdollista saada kaikkien saavutettaville sillä siihen on tietyt kelpoisuusvaatimukset jotka pysyvät. Alaa on melko vaikea päästä opiskelemaan. Tosiasia on, että hakijoista suurimman osan ammattihaaveet tyssävät yliopiston pääsykokeeseen. Ammattiin liittyvissä mielikuvissa arkeologi on aina kaivauksilla, usein vielä hyvin askeettisissa olosuhteissa. Tämän takia alaa ei mielletä sellaiseksi jossa esteettömyys toteutuisi sujuvasti. Joku voi luopua ammattihaaveesta pelätessään ettei ole tarpeeksi ”kenttätyökelpoinen”. Se mihin kuitenkin voimme vaikuttaa yhdenvertaisuusohjeilla on, että kaikki alalla toimivat voisivat tuntea olonsa turvalliseksi ja tulla kohdelluksi arvostaan ja hyväksytyksi omana itsenään. Haluan ajatella niin, että meillä arkeologeilla on keskivertokansalaista enemmän näkemystä siitä, miten aikojen saatossa on ollut jos jonkinlaisia aatteita, vaatteita ja tapoja elää ja olla. Toivottavasti se antaa meille laajempaa ymmärrystä erilaisuutta kohtaan.

Jos sinulle heräsi ajatuksia tai kommentoitavaa yhdenvertaisuusasioista, löydät Sarks'in netisivuilta yhdenvertaisuushankkeen tietoja, artikkelin tasa-arvosta ja linkin lomakkeeseen, jolla voit lähettää kommentteja aiheesta anonymisti. Kommentteja kerätään huhtikuussa järjestettävää tilaisuutta varten. Tähän tilaisuuteen Sarks kutsuu kaikki jäsenensä ja etenkin yhdenvertaisuustyöryhmässä toimimisesta kiinnostuneet. Tilaisuudessa kootaan työryhmä, joka alkaa laatia yhdenvertaisuusohjeistusta Suomen arkeologiselle seuralle. Toivomme yhdenvertaisuuden nimissä että työryhmään saadaan mahdollisimman edustava joukko kaikenlaisia ihmisiä, joten tule mukaan tuomaan esille asioita, jotka ovat juuri sinulle tärkeitä. Seuraa tiedotusta aiheesta arkeogilistalla ja Suomen arkeologisen seuran Facebook-sivuilla.